

DOCENTENHANDLEIDING

Geluid in film

Leeftijd/Doelgroep: groep 5-8

Duur les: 75 minuten

Werkblad: Geluid in film

Handleiding: iMovie

INTRODUCTIE

Geluid is heel belangrijk in film. Het geeft de film een extra dimensie. Het geluid in een film of video is minstens zo belangrijk als de beelden. Denk maar eens aan het Jeugdjournaal. Als je wel de beelden kan zien, maar niks hoort, weet je nog niet wat het nieuws is. Terwijl als je wel hoort wat er gezegd wordt, maar het niet kan zien, je toch goed op de hoogte bent van het nieuws.

In film onderscheiden we 4 soorten geluid:

- › de stemmen van de acteurs of je personages
- › omgevingsgeluid, bijvoorbeeld auto's die voorbijrijden of de geluiden van een bos of stad
- › geluidseffecten
- › de muziek

In deze les bekijken we een film over het maken van geluidseffecten en gaan de leerlingen actief aan de slag met het maken van geluid bij een stomme film.

LEERDOELEN

Na de les

- › weet de leerling waarom geluid belangrijk is in film
- › weet de leerling hoe geluidseffecten voor film worden gemaakt
- › kan de leerling zelf een eenvoudige 'soundscape' maken

Als je soundscape vertaalt naar het Nederlands betekent het zoiets als een 'geluidenlandschap'. In film is een soundscape het geheel aan geluiden die je hoort, dus de omgevingsgeluiden, de geluidseffecten, de muziek en de stemmen van mensen.

FILMFRAGMENTEN

- › Hoe worden geluidseffecten bij films of series gemaakt? (schoolTV)
<https://schooltv.nl/video/hoe-worden-geluidseffecten-bij-films-of-series-gemaakt-voetstappen-klappen-en-ritselende-kleding/>
- › Mission Impossible
https://youtu.be/b_tEozQjmaA
- › Mission Impossible, zonder geluid
<https://youtu.be/qYt-lPr9Z78>
- › De leeuwenkooi van Charlie Chaplin
<https://youtu.be/QL2vbzgAdso>
- › De leeuwenkooi van Charlie Chaplin, zonder geluid
<https://youtu.be/WuxRFw9i6cs>
- › De Lion King
<https://youtu.be/t9t6lq17Uqk>
- › De Lion King, zonder geluid
<https://youtu.be/F7fLT4ANSRE>

BENODIGDHEDEN

- › per groepje van 4-6 leerlingen
 - 1 iPad
 - 1 richtmicrofoon
- › werkblad Geluid in film
- › beamer of digibord om klassikaal film te bekijken
- › hdmi kabel en adapter om de iPads te koppelen aan het digibord
- › materialen om geluidseffecten mee te maken. Hiervoor kan je muziekinstrumenten gebruiken, lege plastic flesjes, aluminiumfolie, bestek, enzovoorts. Laat je fantasie de vrije loop.
- › 5 rustige locaties in de school

TIP: geef de leerlingen als huiswerk mee dat ze spullen meenemen waarmee ze geluidseffecten kunnen maken.

VOORBEREIDING VOOR DE LES

De leerlingen gaan zelf geluid maken en opnemen bij de 'stomme film' van Charlie Chaplin. Dit doen ze in de app iMovie. Voordat je aan de les begint, zorg je ervoor dat deze film op alle iPads staat. Hiertoe gebruik je een programma waarmee je YouTube video's kan downloaden.

Download nu de film Charlie Chaplin 'De Leeuwenkooi' zonder geluid: <https://youtu.be/WuxRFw9i6cs>. En plaats deze op elke iPad. Als de film is gedownload open je iMovie (zie foto 1).

Foto 1: de iMovie app

Als je iMovie geopend hebt, kan je een project aanmaken. Kies hier voor het aanmaken van een film (zie foto 2 en 3).

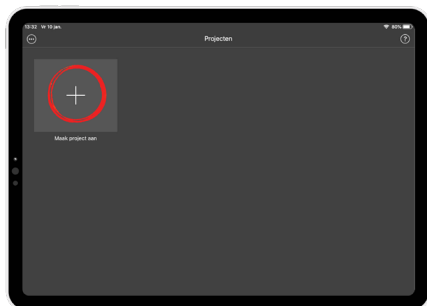

Foto 2: Maak een nieuw project aan

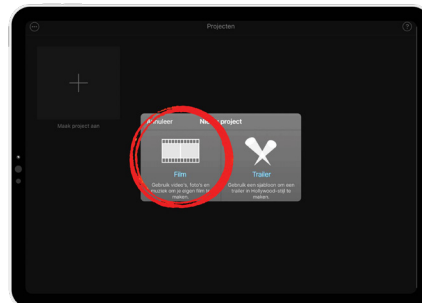

Foto 3: Kies voor een filmproject

Nu kan je jouw film importeren in iMovie. Dit doe je door in de bovenbalk op het plusje te klikken (zie foto 4 en 5). In het menu dat nu uitklapt, dubbelklik je op de media die je wilt importeren. De media wordt nu op jouw tijdlijn gezet.

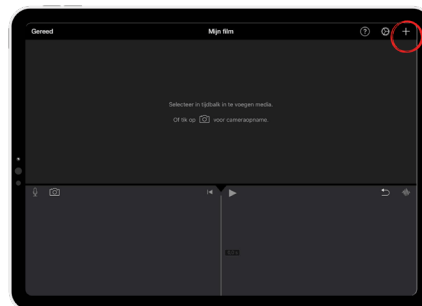

Foto 4: importeer media

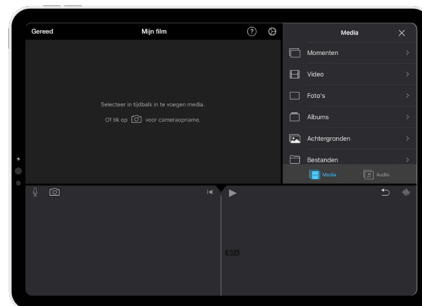

Foto 5: selecteer de media die je wilt importeren

Mocht je meer hulp nodig hebben met het programma iMovie bekijk dan de iMovie handleiding.

DE LES, STAP VOOR STAP

Inleiding (5 min)

Vertel de leerlingen dat we het in deze les gaan hebben over geluid in film. Bij film is het geluid zeker net zo belangrijk als het beeld. Kijk maar eens een stukje film waarbij je niet goed kan horen wat er gezegd wordt. Waarschijnlijk haak je dan vrij snel af. Terwijl als het beeld in een film een beetje korrelig of wiebelig we de film nog wel kunnen kijken. Bovendien bepaalt het geluid van een film veel van de sfeer. Denk maar eens aan een spannende film. Is deze film nog wel zo spannend als we het geluid weg halen

Filmfragment kijken (10 min)

Bekijk de volgende filmfragmenten eerst zonder geluid en daarna met geluid. Bespreek met de klas wat het verschil is (zie hierboven voor de links naar de filmfragmenten):

- › Mission Impossible
- › De Lion King

Film kijken: Hoe worden geluidseffecten bij films of series gemaakt? (10 min)

Geluiden en muziek geven sfeer aan een film. Dat zie je bij spannende scenes, maar ook bij verdrietige of grappige scenes. De geluiden voor een film worden meestal in een studio gemaakt door een foley artist. Dit is iemand die zorgt voor de geluidseffecten in een film of hoorspel. Bijvoorbeeld voetstappen, piepende deuren en omgevingsgeluiden. Hoe ze dat doen zie je in de volgende film van SchoolTV:

<https://schooltv.nl/video/hoe-worden-geluidseffecten-bij-films-of-series-gemaakt-voetstappen-klappen-en-ritselende-kleding/>

Deel het werkblad Geluid in film uit en laat de leerlingen opdracht 1 invullen. De juiste antwoorden zijn:

- › Een soundscape is het geheel aan geluiden dat je hoort in een film, zoals stemmen, muziek, omgevingsgeluiden en geluidseffecten
- › Een foley artiest is iemand die geluidseffecten

bedenkt en maakt bij films.

- › Een stomme film is een film zonder geluid.

Doe opdracht: Zelf geluidseffecten maken (35 min)

We gaan nu aan de slag met het maken van geluidseffecten voor een stukje film. We gebruiken hiervoor de korte 'stomme' film van Charlie Chaplin "de leeuwenkooi". Eerst kijken we de film klassikaal, met geluid (zie hierboven voor de link).

Verdeel de leerlingen over 5 groepen (of meer als je meerdere iPads tot je beschikking hebt). Elk groepje krijgt:

- › 1 iPad
- › 1 richtmicrofoon
- › evt. spullen voor opnames

Voordat we de geluiden gaan opnemen, maken de leerlingen eerst een plan voor hun soundscape. Hiervoor vullen ze opdracht 2 op het werkblad in. Neem hiervoor maximaal 10 minuten, anders hebben ze te weinig tijd voor de opnames.

Om de opnames goed te timen spelen de leerlingen het filmpje van Charlie Chaplin af via de app iMovie. Hierin nemen ze ook het geluid op. Hiertoe klikken ze in het afspeelveld op het microfoontje (zie foto 6). De playbutton verandert nu in een rode opname knop. Als ze op deze knop drukken begint de voice-recorder af te tellen van 3 tot 1. Daarna start de geluidopname en kunnen ze de geluiden maken. Als ze weer op de record button drukken, stopt de opname.

Het opgenomen geluid staat nu onder de film, als een groen veldje. Dit veldje kunnen ze verslepen en plaatsen waar ze willen (zie handleiding iMovie). Op deze manier nemen de leerlingen alle geluiden op die ze aan de film willen toevoegen en plaatsen deze op de juiste plek. De geluiden die ze opnemen, kunnen zijn:

- › stemmen
- › geluidseffecten
- › muziek

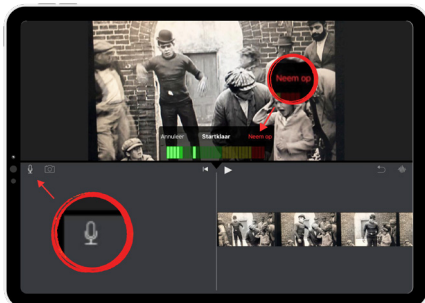

Foto 6: klik op het microfoontje om geluid op te nemen

Als alles is opgenomen en op de juiste plek geplaatst, is het tijd om de film te exporteren. Dit doe je door in de linkerbovenhoek op het export symbool te klikken (zie foto 7). Kies dan voor de optie EXPORT BESTAND en vul in waar de film opgeslagen moet worden en onder welke naam (zie foto 8).

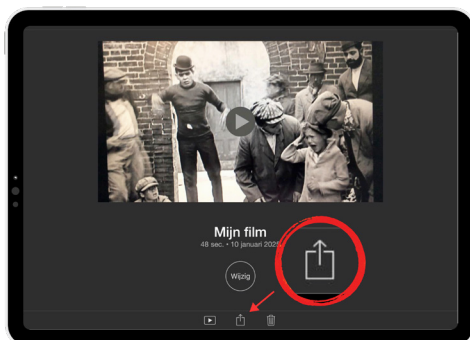

Foto 7: exporteer je film

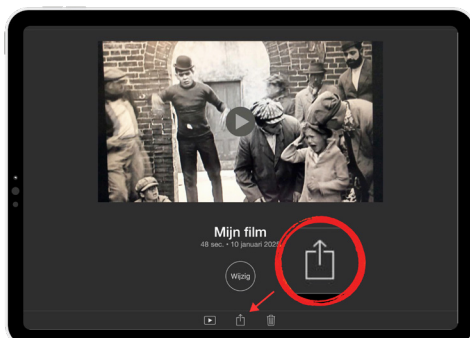

Foto 8: Bewaar je film

Een stomme film is natuurlijk niet echt een stomme film. We bedoelen hiermee een film zonder geluid. We noemen het ook wel een zwijgende film of een stille film. Om toch geluiden bij de film te hebben, werden deze live in de bioscoop gemaakt. Iemand die dit deed noemden ze een explicateur. Een goede explicateur kende de film precies, zodat hij op tijd de hulpmiddelen bij de hand had om de juiste geluiden te maken. Pas in 1927 werd het mogelijk om geluid en beelden samen af te spelen, zo ontstond de 'sprekende' film ofwel de geluidsfilm. Bekende makers van stomme films zijn Charlie Chaplin en de Dikke en de Dunne (Laurel and Hardy).

Bespreken opdracht (10 min)

Bekijk klassikaal het resultaat van alle groepjes. Sluit de iPads aan op het digiboard en open de films van de verschillende groepjes. Laat de leerlingen toelichten wat ze hebben gemaakt. Laat de klas reageren door tops en tips te benoemen. Doe eerst een rondje tops en daarna een rondje tips. Zorg ervoor dat het feedback geven altijd positief en opbouwend is. Iedereen moet zich veilig voelen.

Besprek met de leerlingen wat ze hebben geleerd deze les. Laat ze dit zelf verwoorden.

Opruimen (5 min)

Laat elk groepje de filmset afbouwen. Stop alle spullen weer met beleid in de filmkoffer. De statieven gaan weer terug in de hoes.

TIP: Wijs 2 leerlingen aan die helpen om de spullen weer netjes op te bergen in de filmkoffer.